

Kaišiadorių Algirdo Brazausko gimnazija

IIfg1 gimnazijos klasės mokinys Martynas Žilionis

„Metų laikai delne“
(Kubo formos žvakidė)

Lietuvos mokinių technologijų olimpiados „Metų laikai“ namų darbo aprašas

2014 m.

Metų laikai – reiškinys, kuris stebino žmones nuo pat atsiradimo. Senovėje žmonės įvairiai aiškino metų laikų kaitą, vieni sakė, kad metų laikus keičia

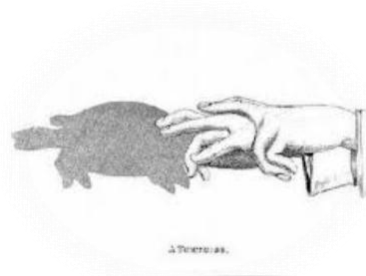
dievai, kiti – kad žemę laikantis milžinas. Tokios spėlionės atsirasdavo todėl, kad žmogus, nesuprasdamas kokio nors reiškinio, negali į jį nuspjauti. Žmogus bando tą reiškinį paaiškinti, suprasti. Taip atsirasdavo įvairūs padavimai ar teorijos apie gluminančius nutikimus ar reiškinius.

Šviesa ir šešėliai – antras dalykas, kurio paslaptį žmonės ilgai bandė įminti. Iš pradžių buvo manoma, kad kiekvienas daiktas skleidžia šviesą, užtai

juos matome, vėliau buvo teigiama, kad mūsų akys skleidžia šviesą. Panašiai ir su šešėliais, vieni teigdavo, kad šešėlis yra blogoji žmogaus pusė, kuo jis tamsesnis, blogesnis žmogus, kiti manė, kad šešėlis – antroji žmogaus pusė, kurios jis ieško visą gyvenimą.

Taigi aš nusprendžiau sukurti daiktą, kuris sietų visas šias problemas, kad būtų praktiškas, bet kartu ir naudingas, kad šviestų ir kurtų šešėlius, susijusius su metų laikais. Internete ieškojau panašių darbų ir štai ką radau:

Tačiau visa tai buvo sukonstruota naudojant metalą, popierių, galbūt įvairias šiukšles. O aš norėjau darbą sukurti iš medienos. Kurdamas darbo kontūrus, prisiminiau, kad metų laikus yra aprašęs Kristijonas Donelaitis, todėl nusprendžiau pasinaudoti jo aprašymu kuriant darbo paveikslą. Pirmoji poemos „Metai“ dalis – „Pavasario linksmybės.“ Todėl nusprendžiau pavasarį pavaiduoti, lyg medžio šakos apaugtų lapais, tai lyg gyvybės pabudimas, nauja pradžia. Antroji dalis – „Vasaros darbai.“ Vasarą pavaizdavau kaip medį su žiedais panašiais į saulę, nes žmonės vasarą dirbdami turi keltis su saule, todėl nusprendžiau, kad ant medžių saulutės atvaizduos sunkius kasdieninius vasaros darbus. Trečioji dalis – „Rudenio gėrybės.“ Gėrybės pirmiausia asocijuojasi su vaisiais, todėl rudenį pavaizdavau kaip medį su obuoliais. Ir ketvirtoji – paskutinioji dalis – „Žiemos rūpesčiai.“ Daug rūpesčių, ypač žiemą, asocijuojasi su tuštuma, su visalaikiu užimtumu, negalėjimu atsiriboti nuo tų rūpesčių. Kai taip būna, žmogus tampa lyg tuščias – be žiedų, be vaisių, be lapų. Todėl žiemą pavaizdavau kaip tuščią medį – be lapų, žiedų ar vaisių. Viską sudėjus į vieną, nupiešiau tokį eskizą: (Priedas Nr.1)

Mano žvakidė yra kubo formos, be viršutinės dalies tam, kad nebūtų gaisro pavojaus. Kiekviena siena išpjaustyta taip, kad atspindėtų skirtingą metų laiką, o dugne iš vidaus yra padryta vieta žvakei.

Idėjos įgyvendinimo etapai

Eil.Nr.	Darbo etapai	Kovas	Balandis
1	Nuobliuojama liepinė lenta, kurios matmenys 100X20X15 cm	+	
2	Pjaustoma į kvadratus 20X20X15 cm	+	
3	Gautuose 4 kubo šonuose pjaustomi skirtingų metų laikų ornamentai	+	+
4	Atliekami šlifavimo darbai		+
5	Sujungiami šonai (klijuojamas kubas)		+
6	Suklijavus kubą matuojamas kubo dugnas, išpjaunama iš lentos, apšveičiama, surandamas centras ir padaromas įdubimas žvakei.		+
7	Gruntuojama prieš lakavimą		+
8	Taisomi atsiradę po gruntavimo defektai		+
9	Lakuojama		+
10	Įdedama ir įžiebiamą žvakė		+

Medžiagos

1. Beržinė lenta (15 mm. storio)
2. Lakas
3. Klijai

Priemonės

Darbo:

1. Oblavimo staklės
2. Juostinis šlifuoklis
3. Elektrinis gręžtuvas
4. Elektrinis siaurapjūklis
5. Dildės
6. Švitrinis popierius
7. Lakas

Matavimo ir žymėjimo:

1. Pieštukas
2. Liniuotė
3. Kampainis

Technologiniai procesai

Gaminimas

1. Beržinė lenta nuobliuojama.
2. Lenta suskirstoma į 4 lygius kvadratus.
3. Išpjaunami kvadratai.
4. Nušlifuojami kvadratų šonai.
5. Ant kiekvieno kvadrato nupiešiamas skirtingas metų laikas.
6. Elektriniu gręžtuvu išgręžiamos skylės, kad būtų galima viduje kvadrato pjauti su elektriniu siaurapjūkliu.
7. Išpjaunami ornamentai visuose keturiuose kvadratuose.
8. Dar kartą apšlifuojami visi kvadratai, kad būtų gražūs ir lygūs.
9. Naudojant kljus ir kampainį, visi keturi kvadratai suklijuojami į kubą taip, kad kiekvienas kampas būtų status.
10. Išmatuojamas gauto kubo dugno plotis ir ilgis.
11. Pagal duomenis išsipjaunamas dugnas.
12. Apšlifuojamas dugnas.
13. Randamas dugno centras.
14. Dugno centre su kamštiniu gražtu padaromas įdubimas (vieta, kurioje statysis žvakė).
15. Dugnas įklijuojamas į vietą.
16. Nelygios vietos pataisomos naudojant švitrinį popierių arba smulkias dildes.
17. Nulakuojama.

Priedas Nr. 1

Priedas Nr. 1

